

Nr 68.

Godkänd av första kammaren den 29 mars 1924.
Godkänd av andra kammaren den 29 mars 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående fortsatt befrielse för riksbanken under viss tid från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld.

(Bankoutsrottets utlåtande nr 27.)

Till Konungen.

I en till riksdagen avlåten, den 7 innevarande mars dagtecknad proposition nr 77 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att riksbanken må för tiden från och med den 1 april till och med den 31 maj 1924 vara fritagen från skyldigheten att vid anfordran inlösa av banken utgivna sedlar med guld efter deras lydelse, med rätt dock för riksbanken att, om förhållandena därtill giva anledning, före utgången av nämnda tid återupptaga inlösningen av bankens sedlar.

Såsom föredragande departementschefen framhållit, förefinnes hos statsmakterna en samstämmig uppfattning, att den svenska valutapolitiken skall inriktas på kronans bibehållande vid guldparitet. I likhet med departementschefen finner riksdagen det i nuvarande läge vara av största vikt, att statsmakternas vilja att upprätthålla guldpariteten erhåller ett otvetydigt uttryck.

Uppenbarligen skulle det mest påtagliga uttryck för viljan att bevara den svenska kronans guldparitet vara en omedelbar återgång till fullständig guldmyntfot. Mot en dylik åtgärd hava emellertid fullmäktige i riksbanken anfört vissa betänkligheter, varvid särskilt framhållits faran för en guldinströmning hit till riket i icke önskvärd utsträckning.

Riksdagen har därför ansett det vara angeläget att finna en lösning av frågan, som, på samma gång den lämnar största möjliga säkerhet för guldparitetens upprättållande, bereder utväg att förhindra en allt för stark guldinströmning. Därjämte har riksdagen funnit synnerligen önskvärt att till undanröjande av den oro, som den tid efter annan återkommande behandlingen av valutafrågan i riksdagen visat sig medföra, redan nu komma till ett sådant avgörande, att frågan icke vid innevarande riksdag behöver ånyo upptagas till prövning.

Riksdagen har trott sig kunna nå detta mål genom:

att sedelinlösningen återupptages från och med den april 1924,

att gällande förbud mot utförsel av guld upphäves från och med samma dag, samt

att förbud mot införsel av guld för annan än riksbanken införes att gälla från och med samma dag, intill dess Eders Kungl. Maj:t efter fullmäktiges i riksbanken hörande anser detsamma kunna upphävas.

Genom dessa åtgärder skulle enligt riksdagens mening tillräcklig säkerhet vinnas för att guldpariteten komme att upprätthållas, därest icke sådana omständigheter skulle inträffa, vilka skulle framtvunga ett frångående av pariteten, även om fullständig guldmyntfot vore införd.

För utrönande av fullmäktiges ställning till en dylik lösning har riksdagens bankoutskott genom sin ordförande till fullmäktige avlatit en skrivelse; och hava fullmäktige med anledning härav på anförda skäl förklarat sig kunna biträda en sådan lösning.

Beträffande frågan om upphävande av gällande förbud mot utförsel av guld vill riksdagen erinra att, enligt den i propositionen omförmälda, med Danmark och Norge träffade överenskommelsen, Sverige förbundit sig att upprätthålla exportförbud beträffande skandinaviska guldmynt och att denna överenskommelse löper med en uppsägningstid av tre månader. Under sådana förhållanden läser det ankomma på Eders Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga åtgärder för undanröjande av det hinder för frågans lösning, som innefattas i berörda överenskommelse.

Under återopande av det nu anförda får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 77 icke föranlett annan åtgärd än att riksdagen anhåller, att Eders Kungl. Maj:t ville *dels* låta utfärda förbud från och med den 1 april 1924 för annan än Sveriges riksbank att till riket införa guld, att gälla intill dess Eders Kungl. Maj:t efter fullmäktiges i riksbanken hörande anser detsamma kunna upphävas, *dels ock* vidtaga erforderliga åtgärder för upphävande, så snart ske kan, av gällande förbud mot utförsel från riket av guld.

Stockholm den 29 mars 1924.

Med undersätlig vördnad.,